

PROJEKAT VETRO PARKA NA BAJGORI. KOSOVO

AKCIONI PLAN ZA ŽIVOTNU SREDINU I SOCIJALNU (NACRT ZA OBELODANJIVANJE / OBJAVLJIVANJE)

Skraćenice:

BAP: Akcioni plan za biodiverzitet

CH: Kritično stanište

EBRD: Evropska banka za obnovu i razvoj

E&S: Ekološka i društvena

ESIA: Procena uticaja na životnu sredinu i društvo

CESMP: Plan zaštite životne sredine i društvenog upravljanja

ESMS: Sistem upravljanja životnom sredinom i društvenim sistemom

GIP: Dobra međunarodna praksa

HR: Ljudski resursi

LALR: Otkup zemljišta i obnova sredstava za život

OHTL: Nadzemni dalekovod

PBF: Prioritetna funkcija biodiverziteta

PR: Zahtevi za performanse (kao što je definisano od strane EBRD-a u svojoj životnoj i socijalnoj politici za 2014.)

PS: Standardi performansi (kako je definisano od IFC-a u svom okviru održivosti za 2012. Godinu

SEP: Plan angažovanja zainteresovanih strana

Br.	Postupak	E&S Rizici (odgovornost/ prednosti)	Uslov (zahtev)	Odgovornost	Raspored	Cilj i kriterijumi za implementaciju
PR1.1	<p>E&S Menadžer Imenovati menadžera za Enlight/Sowi Kosovo za rane faze radova, glavne faze izgradnje i eksploatacije, odgovornog za usklađenost projekta sa nacionalnim zakonodavstvom i zahtevima za E&S EBRD/IFC i zadužen za organizaciju primene akcija ESIA i ESAP. Menadžer E&S će direktno podneti izveštaj menadžeru projekta Enlight / Sowi Kosovo.</p>	E&S upravljanje rizikom i kapacitet	PR1 / PS1	Enlight /Sowi Kosovo	Rani radovi, glavni radovi i rad	<p>Dodeljena odgovornost.</p> <p>Ime i kontakt odgovornog lica dostavljenog zajmodavcima.</p>

Br.	Postupak	E&S Rizici (odgovornost/ prednosti)	Uslov (zahtev)	Odgovornost	Raspored	Cilj i kriterijumi za implementaciju
PR1.2	<p>E&S Menadžment: rani radovi</p> <p>Pripremiti i sprovesti CESMP za rane radove, uključujući (i) opis aktivnosti ranih radova i aranžmana ugovora, (ii) registar svih ekoloških, socijalnih i zdravstvenih i bezbednosnih rizika za rani period radova i odgovarajuće mere ublažavanja ispunjavanje PR-ova i IFC-ova EBRD-a nakon hijerarhije ublažavanja (uključujući izbegavanje uticaja na vrste PBF/CH) i (iii) mehanizam za efikasno provođenje i praćenje sprovođenje CESMP-a po celom lancu izvođača i podizvođača koji su uključeni u rano izvođenje radova.</p> <p>Mesečno izveštavanje zajmodavcima projekta o implementaciji CESMP-a.</p>	Korektivne akcije za obezbeđivanje usaglašenosti ranih radova sa PR-ovima i PS-ovima	PR1 / PS1	Enlight / Sow Kosovo E&S menadžera, uz podršku konsultanta	Rani rad CESMP na mestu pre finansijskog zatvaranja	<p>EW-CESMP pripremljeni, implementirani i nadgledani.</p> <p>Rani radovi su u skladu sa PR-om i PS-om.</p> <p>Mesečni izveštaj o nadgledanju koji je dat zajmodavcima projekta.</p>
PR1.3	<p>ESMS: glavni radovi</p> <p>Uspostaviti ESMS za sprovođenje građevinskih aktivnosti. ESMS uključuje postupke za upravljanje promenama ili nesukladnosti i mehanizam za praćenje i nadzor.</p>	E&S sistem upravljanja	PR1 / PS1 GIP	Enlight / Sowi Kosovo E&S menadžera, uz podršku konsultanta	ESMS pripremljeno pre prve isplate ESMS implementiran tokom izgradnje i puštanja u rad.	ESMS uspostavio i vodio E&S menadžer

Br.	Postupak	E&S Rizici (odgovornost/ prednosti)	Uslov (zahtev)	Odgovornost	Raspored	Cilj i kriterijumi za implementaciju
PR1.4	ESMS: period rada Razviti i pokrenuti sistem upravljanja životnom sredinom i društvenim sistemom (strukturisan prema ISO9001-114001 standardima) za projekat. ESMS će uključivati E&S politiku, javne i profesionalne H&S procedure, procedure za promene ili upravljanje neusklađenostima i mehanizam za praćenje i nadzor.	E&S sistem upravljanja	PR1 / PS1 GIP	Enlight / Sowi Kosovo E&S menadžera, uz podršku konsultanta	Priprema: pre rada Primena: tokom rada	ESMS pripremljeno i sprovedeno.
PR1.5	ESMP razvoj i integracija Nadalje razvijati i integrirati u ESMS, ESMP-ove otkriveni kao deo ESIA-e. To će uključivati preciziranje i dalji razvoj mera za ublažavanje i upravljanje, uloge i odgovornosti, ciljeve, granice i pragove kao i praćenje i izveštavanje odredbi u postupcima, planovima i/ili uputstvima kako bi se one mogle sprovesti i efikasno nadgledati.	E&S upravljanje uticajem i performansama	PR1 / PS1	Enlight / Sowi Kosovo	Pre početka izgradnje u skladu sa zahtevima ESMP faze izgradnje Pre početka operacija u skladu sa zahtevima ESMP operativne faze	ESMP potpuno integrisan u ESMS za izgradnju i rad
PR1.6	E&S primena zahteva Kao relevantno, dodeliti Enlight / Sowi Kosovo ili izvođačima odgovornosti za sprovođenje svih mera za ublažavanje i upravljanje operacijama pre izgradnje, izgradnje i rada koje zahtevaju E&S dokumenti projekta, uključujući paket objavljivanja (obelodanjivanja) ESIA, ESMPs i dozvole za projekat. Organizovati / nadgledati njihovu efikasnu primenu	E&S implementacije zahteva	Kosovski zakon PR1 / PS1	Enlight / Sowi Kosovo E&S menadžer	Prema zahtevu paketa za otkrivanje podataka ESMP.	Paket obelodanjivanja ESMP mere dodeljene Enlight-u i izvođačima radova (kroz ugovorne dokumente) i sprovode se.

Br.	Postupak	E&S Rizici (odgovornost/ prednosti)	Uslov (zahtev)	Odgovornost	Raspored	Cilj i kriterijumi za implementaciju
PR1.7	<p>E&S performanse za period izgradnje</p> <p>Uključiti u obavezujuću dokumentaciju svakog izvođača kao opštu obavezu (i) ispunjavanje PR i EBC PS EBRD-a, i (ii) sprovođenje korektivnih radnji koje su zahtevali zajmodavci projekta u vezi sa poštovanjem PR i EBC-ovih programa EBRD-a.</p> <p>Uključite u obavezujuću dokumentaciju svakog izvođača posebnu obavezu za sprovođenje E&S akcija identifikovanih u E&S dokumentaciji projekta. Priložite ovu E&S dokumentaciju (EIA, EIA, ESMPs itd.) Na ugovor svakog izvođača.</p>	Menadžment performansi E&S izvođača	Kosovski zakon PR1 / PS1	Enlight / Sowi Kosovo	Pre potpisivanja ugovora sa izvođačima radova.	Obaveze izvođača prema projektnoj E&S dokumentaciji uključene u ugovore o izvođaču.
PR1.8	<p>Izvođači HSEMP i sistem upravljanja</p> <p>Tražiti ugovorno, pregledati, odobriti i nadgledati efikasnu primenu određenog plana upravljanja zdravljem, sigurnošću i životnom sredinom (HSEMP) koji je pripremio svaki izvođač, kako bi ispunio svoje ugovorne obaveze u vezi sa ekološkim i ekološkim potrebama i prilagođen svojim aktivnostima.</p> <p>Ugovorno zatražite od svakog izvođača da ima sistem /plan upravljanja kako bi se osigurala efikasna primena HSEMP-a.</p>	Usklađenost sa važećim zahtevima	Kosovski zakon PR1 / PS1	Enlight / Sowi Kosovo	Tokom izgradnje i za radove na održavanju / sanaciji	HSEMP pripremio i sproveo izvođači radova, odobrio i nadgledao menadžer kompanije Enlight / Sowi Kosovo E&S

Br.	Postupak	E&S Rizici (odgovornost/ prednosti)	Uslov (zahtev)	Odgovornost	Raspored	Cilj i kriterijumi za implementaciju
PR1.9	E&S odgovornost koja je dodeljena od strane Izvođača radova Zatražite ugovorno od svakog izvođača da imenuje službenika za E&S, sa odgovornošću da organizuje sprovođenje akcija E&S koje spadaju u odgovornost izvođača prema njihovom odgovarajućem ugovoru.	Usklađenost građevinskih aktivnosti; efikasno sprovođenje akcija E&S pod odgovornošću izvođača radova.	Kosovski zakon PR1 / PS1	Svaki izvođač radova, na zahtev Enlight / Sowi Kosovo	Pre nego što započnete aktivnosti na licu mesta.	Obaveze izvođača i E&S su ispunjene. Službenik za E&S u kontaktu sa menadžerom za E&S prema projektu ESMS.
PR1.10	Redovno izveštavanje zajmodavcima E&S nadgledanje izveštaja zajmodavcima projekata i garantom. Standardni obrazac za izveštavanje o EBRD može se koristiti i prilagoditi da bi se ispunio ovaj zahtjev. Ovo izveštavanje može da sprovede i konsultant za nadgledanje E&S zajmodavca.	Redovan proces praćenja zajmodavca	PR1 / PS1	Enlight / Sowi Kosovo E&S menadžer	Svaka četiri meseca tokom izgradnje i svake godine tokom rada	Izveštaji izdati i prihvatljivi zajmodavcima
PR1.11	Kodeks ponašanja Obezbediti (i zatražiti od svih dobavljača da obezbede) radnicima kodeks ponašanja i izbegavati indukciju obuku o lokalnim običajima i nedoličnom ponašanju, uključujući podizanje svesti o seksualno prenosive bolesti i raširenosti na Kosovu.	Prevenција problema ili sukoba izazvanih namernim ili nenamernim ponašanjem	PR1 / PS1	Enlight / Sowi Kosovo E&S menadžer	Kodeks ponašanja i indukcijски materijal spreman pre prve isplate.	Kodeks ponašanja i indukcijски materijal koji se priprema i ažurira po potrebi. Trening i uvodjenje svih novih ljudi.

Br.	Postupak	E&S Rizici (odgovornost/ prednosti)	Uslov (zahtev)	Odgovornost	Raspored	Cilj i kriterijumi za implementaciju
PR1.12	<p>Postupak unosa zemljišta</p> <p>Pripremite se, javite svim izvođačima radova i primenite ugovorno sprovođenje postupka upisa zemljišta pre ulaska u nove radne prostore. Postupak uključuje razgraničenje (i) osetljivih ekoloških karakteristika koje se moraju sačuvati, (ii) razgraničenje područja koja nisu stečena / zakupljena projektom i ne bi trebalo da budu unesena, i (iii) posebne javne i radničke mere za zaštitu i zdravlje (npr. azbest) primenljiv na radnom mestu.</p>	Sprečavanje ekološke i društvene štete od nepažljivog korišćenja zemljišta.	PR1 / PS1	Enlight / Sowi Kosovo i izvođači radova	Postupak koji je uspostavljen pre isplate pesnice	Procedura je sprovedena. Nikakvi radovi nisu izvedeni izvan odobrenih područja.
PR2.1	<p>HR politika i procedure</p> <p>HR politika uskladjena sa zahtevima EBRD/IFC koja treba da se pripremi, saopšti radnicima i podeli sa ugovornim obavezama primene politike na nivou izvođača i prema podizvođačima (tokom faze izgradnje i rada). Ova politika zabranjuje zapošljavanje osoblja mlađeg od 18 godina u kontekstu projekta.</p>	Poboljšane prakse ljudskih resursa i usklađenost sa nacionalnim zakonodavstvom i zahtevima PR2 / PS 2	PR2 / PS2 ILO standardima Nacionalno zakonodavstvo	Enlight / Sowi Kosovo	Politika pripremljena pre prve isplate. Primena tokom izgradnje i rada	HR politika i postupci koje preduzimaju i poštuju ugovori

Br.	Postupak	E&S Rizici (odgovornost/ prednosti)	Uslov (zahtev)	Odgovornost	Raspored	Cilj i kriterijumi za implementaciju
PR2.2	<p>Nelegalno / neformalno zaposlenje Obavljajte mesečne nenajavljene i slučajne revizije ljudskih resursa izvođača i podizvođača kako biste utvrdili bilo koji oblik ilegalnog zapošljavanja (dečiji rad, bez ugovora o radu, neusklađenost sa HR zahtevima u okviru ESAP akcije PR2.1).</p>	Izbegavanje nelegalnog/ neformalnog zapošljavanja	Nacionalno zakonodavstvo	Enlight / Sowi Kosovo	Izgradnja (rani radovi i glavni radovi) i period puštanja u rad	HR obavljene revizije, rezultati obuhvaćeni izveštajima zajmodavcima, a neskladni ugovarači deložirani su nakon prvog obaveštenja.
PR2.3	<p>Mehanizam žalbi radnika Pripremiti i implementirati mehanizam za podnošenje pritužbi dostupan svim radnicima (direktno ili indirektno zaposlenima da rade na projektu).</p>	Upravljanje pritužbama radnika	PR2 / PS2	Enlight / Sowi Kosovo E&S menadžer	Mehanizam pripremljen za rane radove Primena tokom izgradnje i rada	Postoji mehanizam za podnošenje pritužbi. Radnici informisani u fazi indukcije.
PR2.4	<p>Pripadnici obezbeđenja Osoblje obezbeđenja angažovano za periode izgradnje ili rada mora biti podvrgnuto obuci zasnovanoj na dobrovoljnim principima UN o bezbednosti i ljudskim pravima.</p>	Ublažavanje rizika povezanih sa osobljem obezbeđenja koje nije zaposleno	PR2 / PS2	Enlight / Sowi Kosovo E&S menadžer	Obuka pružena pre početka usluga (tj. pri indukciji)	Osiguravajuće osoblje obučeno u fazi indukcije.

Br.	Postupak	E&S Rizici (odgovornost/ prednosti)	Uslov (zahtev)	Odgovornost	Raspored	Cilj i kriterijumi za implementaciju
PR3.1	Kontrola erozije Pripremite i primenite plan za kontrolu erozije, uključujući sveobuhvatan set mera za upravljanje zemljanim radovima, privremenim lokacijama, vršnim površinama i radovima na obnovi na način koji izbegava ili minimizira rizik od nekontrolisane erozije ili raspršivanja sedimenata. Sprovedite plan direktno ili preko izvođača radova.	Prevenција nekontrolisanog transporta sedimenata i procesa erozije.	PR3/PS3	Enlight / Sowi Kosovo E&S menadžer	Plan pripremljen i realizovan za izgradnju počevši od ranih radova. Ažuriran plan za fazu rada.	Erozijska kontrola; privremene lokacije su ponovo uspostavljene.
PR3.2	Izlivanje ulja iz turbine Da biste izbegli zagađenje koje prouzrokuje curenje maziva, dizajnirajte proizvodne jedinice tako da se neočekivano curenje maziva sakupi i zadrži, ili koristite biorazgradiva / netoksična maziva.	Sprečavanje nekontrolisanog isticanja nafte u okolinu tokom rada.	PR3/PS3	Dobavljač turbina	Faza dizajna.	Izbegavano je propuštanje toksičnih / zagađujućih ulja.
PR3.3	Smetnje u javnim objektima Identifikujte osetljivu javnu zgradu (bolnice i zdravstvene ustanove, škole, kulturna i verska mesta, policija, odbrana) koja se nalazi u blizini radnih mesta OHTL-a i konsultujte ih o merama za smanjivanje uznemiravanja koje su preduzete za kontrolu buke, prašine i saobraćaja.	Sprečavanje neproporcionalnog uznemiravanja.	PR3/PS3	Enlight / Sowi Kosovo E&S menadžer	Pre radova na OHTL-u.	Savetovali su rukovodioci javnih zgrada i dogovorene su akcije smanjenja poremećaja.

Br.	Postupak	E&S Rizici (odgovornost/ prednosti)	Uslov (zahtev)	Odgovornost	Raspored	Cilj i kriterijumi za implementaciju
PR3.4	Zabrana pesticide Zabraniti upotrebu herbicida tokom perioda izgradnje i rada. Dozvoljeno je samo mehaničko uklanjanje biljaka.	Izbegavanje raspršivanja nepotrebnih zagađivača.	PR3/PS3	Enlight / Sowi Kosovo E&S menadžer	Rani radovi, glavni radovi i faza rada.	Ne koriste se pesticide
PR3.5	Izbegavanje efekta treperenja Tokom rada primenite isključivanje turbine da biste izbegli efekat treperenja na osetljivim receptorima kako je utvrđeno u proceni uticaja treperenja.	Izbegavanje efekta treperenja na susedne zajednice.	PR3/PS3	Enlight / Sowi Kosovo Dobavljač turbina	Uključeno u sistem projektovanja i rada	Mehanizam gašenja uključen u sistem projektovanja i rada. Izbegavani su uticaji koji se odnose na treperenje.
PR3.6	Azbest Sprovesti lan upravljanja azbestom	Kontrola rizika od azbesta	PR3/PS3	Enlight / Sowi Kosovo preko specijalizovanih izvođača radova	Rani radovi, glavni radovi i faza rada.	Plan realizovan. Azbestni rizik pod kontrolom.
PR4.1	Smeštaj radnika Smestiti (i zahtevati od strane ugovornih radnika) radnike u skladu s ciljevima uputstva o smeštaju radnika IFC / EBRD.	Zdrav i siguran smeštaj radnika	PR4/PS2	Enlight / Sowi Kosovo Izvođači radova	Rani radovi i glavni radovi	Smeštaj radnika nadgleda mesečno od strane menadžera kompanije Enlight / Sowi Kosovo E&S

Br.	Postupak	E&S Rizici (odgovornost/ prednosti)	Uslov (zahtev)	Odgovornost	Raspored	Cilj i kriterijumi za implementaciju
PR4.2	Upotreba eksploziva Ako se planira upotreba eksploziva, pripremite posebnu procenu rizika od E&S-a u saradnji sa ovlašćenim izvođačem radova na eksplozivnim radovima i sa stručnjacima za istraživanje i istraživanje projekta, sa fokusom na biodiverzitet, izvorišta vode i društvene receptore.	Eksplozivno upravljanje rizicima	PR4/PS4 PR6/PS6	Enlight / Sowi Kosovo E&S menadžer	Pre upotrebe eksploziva	Izvršene procene specifičnih E&S rizika i mere ublažavanja usvojene i primenjene.
PR4.3	Spremnost i reakcija u hitnim situacijama Pripremiti i sprovesti planove za spremnost i reagovanje u hitnim situacijama u fazama izgradnje i rada projekta.	Očekivanje vanrednih situacija.	PR4/PS2&4	Enlight / Sowi Kosovo	Polazeći od ranih radova tokom građevinskog perioda Ažuriranje za operativni period.	Plan se priprema, preispituje godišnje i ažurira po potrebi.

Br.	Postupak	E&S Rizici (odgovornost/ prednosti)	Uslov (zahtev)	Odgovornost	Raspored	Cilj i kriterijumi za implementaciju
PR5.1	<p>Plan otkupa zemljišta i obnavljanja sredstava za život (LALR) Razviti LALR okvir u LALR plan. Sprovesti LALR plan i organizovati interni i nezavisni nadzor, uključujući:</p> <ul style="list-style-type: none"> • detaljne evidencije o svim aspektima prava i naknada za kompenzaciju • Baza podataka sa detaljima o svim osobama pogođenim projektima, njihovim naknadama, statusu plaćanja, uključivanju u programe obnove sredstava za život, primljenoj pomoći ili poslovima. • *Prijave koje se odnose na LALR i njihovo rešavanje. 	<p>Osigurati da se isplati odgovarajuća nadoknada osobama pogođenim projektima i da LALR plan postigne svoje ciljeve da poboljša ili barem vrati sredstva za život svih pogođenih osoba u realnom pogledu u odnosu na nivoe pre projekta.</p>	<p>PR5/PS5 Kosovsko zakonodavstvo</p>	<p>Enlight / Sowi Kosovo</p>	<p>LALR plan dovršen pre prve isplate</p> <p>Mesečna interna izveštavanja tokom primene LALR plana.</p> <p>Izveštaji o spoljnom praćenju i izveštavanje zajmodavaca svakih 6 meseci tokom primene LALR-a.</p>	<p>LALR plan zadovoljavajući zajmodavci.</p> <p>Sproveden LALR plan Ažurirajte napredak zajmodavcima sa izveštavanjem o ciljevima (ciljevi treba da budu potvrđeni sa zajmodavcima).</p>

Br.	Postupak	E&S Rizici (odgovornost/ prednosti)	Uslov (zahtev)	Odgovornost	Raspored	Cilj i kriterijumi za implementaciju
PR5.2	Revizija dovršetka LALR-a Preduzeti reviziju kompletiranja za sve aktivnosti otkupa i nadoknade zemljišta	Osigurati da se isplati odgovarajuća nadoknada osobama pogođenim projektima i da LALR plan postigne svoje ciljeve da poboljša ili barem vrati sredstva za život svih pogođenih osoba u realnom pogledu u odnosu na nivoe pre projekta.	PR5/PS5	Enlight / Sowi Kosovo	Po završetku otkupa i nadoknade zemljišta ili najmanje dve godine nakon završetka LALR-a.	Reviziju je potpisao zajmodavac Broj žalbi u vezi sa preseljenjem i njihov status rešavanja.
PR6.1	Akcioni plan za biodiverzitet (BAP) Implementirajte BAP i organizujte interni i nezavisni nadzor, uključujući: <ul style="list-style-type: none"> • Prirodna staništa pretvorena u modifikovana staništa • Efikasna primena akcija bez gubitka / neto dobitka za vrste PBF/CH. • Definicija i primena korektivnih akcija tamo gde nisu ispunjeni kriterijumi za uspeh. 	Osigurati efikasno sprovođenje mera za ublažavanje biološke raznolikosti.	PR6/PS6 Kosovsko zakonodavstvo	Enlight / Sowi Kosovo	Prema rasporedu BAP-a	BAP sproveden i ciljevi ispunjeni

Br.	Postupak	E&S Rizici (odgovornost/ prednosti)	Uslov (zahtev)	Odgovornost	Raspored	Cilj i kriterijumi za implementaciju
PR6.2	Nadgledanje i revizija BAP-a Poduzeti nadgledanje i reviziju završetka BAP-a, sa referencama na kriterijume uspeha / neuspeha postavljenih u BAP-u	Osigurati efikasno sprovođenje mera za ublažavanje biološke raznolikosti	PR6/PS6 Kosovsko zakonodavstvo	Enlight / Sowi Kosovo	Monitoring: prema planu monitoringa BAP. Revizija završetka: 2 godine nakon završetka izgradnje.	Napredak ažurirajte zajmodavce izveštavanjem o kriterijumima uspeha / neuspeha.
PR6.3	Biološka raznolikost i zaštita životne sredine Uključiti (i zatražiti od dobavljača da se uključe) u radnike za podučavanje obuke za podizanje svesti o očuvanju divljih životinja na području projekta i kontroli zagađenja.	Biološka raznolikost i zaštita životne sredine	PR6/PS6 Kosovsko zakonodavstvo	Enlight / Sowi Kosovo	Tokom perioda izgradnje. Radnici obučeni tokom svoje indukcijske obuke.	Radnici obučeni

Br.	Postupak	E&S Rizici (odgovornost/ prednosti)	Uslov (zahtev)	Odgovornost	Raspored	Cilj i kriterijumi za implementaciju
PR6.4	<p>Nadgledanje ptica i šišmiša (operacije) Razviti odgovarajući program praćenja ptica i šišmiša za projekat vjetroelektrane, uključujući vizuelna osmatranja i ankete trupa i u skladu sa GIP-om. Započnite implementaciju tokom 2020. godine (posmatranje ptica i šišmiša) i sprovedite puni program tokom najmanje tri godine tokom operacija. Program treba da sadrži komponentu adaptivnog upravljanja i informiše o potrebi dodatnih ili modifikovanih mera ublažavanja radi izbegavanja i / ili smanjenja uticaja na ptice i šišmiše.</p> <p>Nakon rezultata sprovođenja prve tri godine biće obavješteni ishodi implementacije programa i u dogovoru sa zajmodavcima.</p>	Nadgledanje ptica i šišmiša	PR6/PS6 GIP	Enlight / Sowi Kosovo Uz specijalističku podršku	Program razvijen pre prve isplate Program realizovan tokom izgradnje i rada	Program uspostavljen i zadovoljavajući zajmodavci. Rezultati monitoringa uključeni u godišnji izvještaj zajmodavcima

Br.	Postupak	E&S Rizici (odgovornost/ prednosti)	Uslov (zahtev)	Odgovornost	Raspored	Cilj i kriterijumi za implementaciju
PR8.1	<p>Pronalaženje prilika</p> <p>Pripremite postupak pronalaženja prilika za izvođače koji su uključeni u Projekat i uključite zahtev za njegovo sprovođenje u tenderskoj dokumentaciji i ugovorima o izvođenju radova. Obučite (i zatražite od dobavljača da obučavaju) radnike o prirodi potencijalnih nalaza za slučaj i načinu upravljanja njima.</p>	Smanjite rizik od uticaja na kulturno nasleđe	PR8/PS8	Enlight / Sowi Kosovo	Pre građevinskih aktivnosti	<p>Pripremljena procedura.</p> <p>Izvođači su potrebni za implementaciju</p> <p>Radnici obučeni i održani su podaci o obuci.</p>
PR10.1	<p>Plan angažovanja zainteresovanih strana</p> <p>Sprovesti plan angažovanja zainteresovanih strana (SEP). Pregledajte najmanje jednom i po potrebi ažurirajte. Ključne informacije koje treba komunicirati na engleskom, albanskom i srpskom jeziku.</p>	Osigurati efikasan angažman zainteresovanih strana i održavati dobre odnose sa zajednicom	PR10/PS1	Enlight / Sowi Kosovo E&S manager	Pre perioda obelodanjivanja nastavljeno tokom izgradnje i rada.	SEP implementiran, redovno se ažurira.

Br.	Postupak	E&S Rizici (odgovornost/ prednosti)	Uslov (zahtev)	Odgovornost	Raspored	Cilj i kriterijumi za implementaciju
PR10.2	Mehanizam žalbi u zajednici Uspostaviti i održavati efikasan mehanizam za podnošenje žalbi u zajednici	Osigurati efikasan angažman zainteresovanih strana i održavati dobre odnose sa zajednicom	PR10/PS1	Enlight / Sowi Kosovo	Počevši od ranih radova, nastavljeno tokom izgradnje i rada.	Pripremljen je mehanizam za podnošenje žalbi i dostavljen je pogođenim zajednicama. Vodili su se evidencije o pritužbama, a žalbe su blagovremeno upravljane.

Br.	Postupak	E&S Rizici (odgovornost/ prednosti)	Uslov (zahtev)	Odgovornost	Raspored	Cilj i kriterijumi za implementaciju
PR10.3	<p>OHTL socijalni uticaji</p> <p>Preduzmite značajne konsultacije sa zainteresovanim stranama duž OHTL rute, ne ograničavajući se na one na koje utiče kupovina zemljišta. Informisati zainteresovane strane o OHTL ruti, njenom planiranju i uređenju izgradnje i budućim ograničenjima prava (vlasništvo nad zemljištem, pravo na puteve, održavanje OHTL itd.). Potražite i dokumentujte rešenja ili alternative tamo gde zainteresovane strane postavljaju legitime probleme. Registrujte zabrinutosti koje su nelegitimne i odgovore koji su dati.</p>	Minimiziranje socijalnih rizika duž OHTL-a	PR5/PS5	Enlight / Sowi Kosovo	Prilikom finalizacije OHTL rute.	Zainteresovane strane angažovane na projektu. Registar svih postavljenih problema i rešenja / alternative.
PR10.4	<p>Razmena informacija o životnoj sredini</p> <p>Otkriti i održavati pristup ekološkim i društvenim dokumentima od interesa za javnost tokom životnog ciklusa projekta. Paket otkrivanja ESIA i drugi relevantni dokumenti dostupni na veb lokacijama Enlight / Sowi za Kosovo i zajmodavce.</p>	Osigurati efikasan angažman zainteresovanih strana i održavati dobre odnose sa zajednicom	Dobra praksa	Enlight / Sowi Kosovo	Tokom rada	Informacije o životnoj i životnoj sredini koje se dele sa javnošću.